

Sprawy sądowoadministracyjne:

1. z zakresu kontroli działalności administracji publicznej
2. inne sprawy, do których przepisy p.p.s.a. stosuje się z mocy ustaw szczególnych
3. są rozpoznawane przez sądy administracyjne

Właściwość sądów administracyjnych w sprawach skarg na:

1. decyzje administracyjne;
2. postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, na które służy zażalenie albo kończące postępowanie, a także na postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty;
3. postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie, z wyłączeniem postanowień wierzyciela o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu oraz postanowień, przedmiotem których jest stanowisko wierzyciela w sprawie zgłoszonego zarzutu;
4. inne niż określone w pkt 1-3 akty lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa;
5. pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach, opinie zabezpieczające i odmowy wydania opinii zabezpieczających;
6. akty prawa miejscowego organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej;
7. beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania;
8. w sprawach, w których przepisy ustaw szczególnych przewidują sądową kontrolę, i stosują środki określone w tych przepisach;
9. w sprawach sprzeciwów od decyzji wydanych na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. (uchylenie decyzji w całości i przekazanie do ponownego rozpoznania gdy decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie).

Sądy administracyjne rozstrzygają **spory o właściwość** między:

1. organami jednostek samorządu terytorialnego
2. samorządowymi kolegiami odwoławczymi
3. spory kompetencyjne między organami tych jednostek a organami administracji rządowej

Wyłączenie właściwości w sprawach:

1. wynikających z nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami administracji publicznej;
2. wynikających z podległości służbowej między przełożonymi i podwładnymi;
3. odmowy mianowania na stanowiska lub powołania do pełnienia funkcji w organach administracji publicznej, chyba że obowiązek mianowania lub powołania wynika z przepisów prawa;
4. wiz wydawanych przez konsulów, z wyjątkiem wiz wydanych cudzoziemcowi będącemu członkiem rodziny obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej i innych;
5. zezwoleń na przekraczanie granicy w ramach małego ruchu granicznego wydawanych przez konsulów.

Zasady postępowania sądowoadministracyjnego:

1. sąd administracyjny w razie uzasadnionej potrzeby udziela stronom występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych i skutków ich zaniedbań
2. sąd administracyjny powinien podejmować czynności zmierzające do szybkiego załatwienia sprawy i dążyć do jej rozstrzygnięcia na pierwszym posiedzeniu
3. rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej
4. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd administracyjny

Udział prokuratora i RPO:

1. mogą wziąć udział w każdym toczącym się postępowaniu, a także wnieść skargę, skargę kasacyjną, zażalenie oraz skargę o wznowienie postępowania, jeżeli według ich oceny wymagają tego ochrona praworządności lub praw człowieka i obywatela
2. przysługują im prawa strony
3. RPD w sprawach dotyczących dzieci
4. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców - może wziąć udział w każdym toczącym się postępowaniu, a także wnieść skargę, skargę kasacyjną, zażalenie oraz skargę o wznowienie postępowania jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona praw mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy (też ma prawa strony)

Organizacja społeczna, w zakresie swojej działalności statutowej, może brać udział w postępowaniu w przypadkach określonych w niniejszej ustawie.

Akta:

1. dla każdej sprawy tworzy się akta
2. udostępnia się stronom postępowania - strony mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt
3. akta wszystkich zakończonych prawomocnie spraw sądowoadministracyjnych przechowuje się we właściwym sądzie administracyjnym przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji
4. po okresie przechowywania w sądzie akta sprawy podlegają przekazaniu do właściwych archiwów państwowych albo zniszczeniu